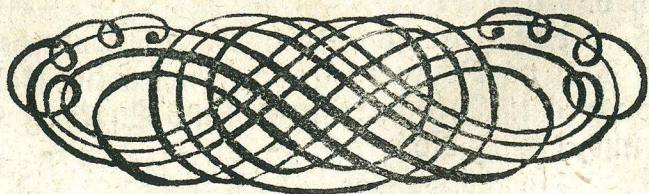
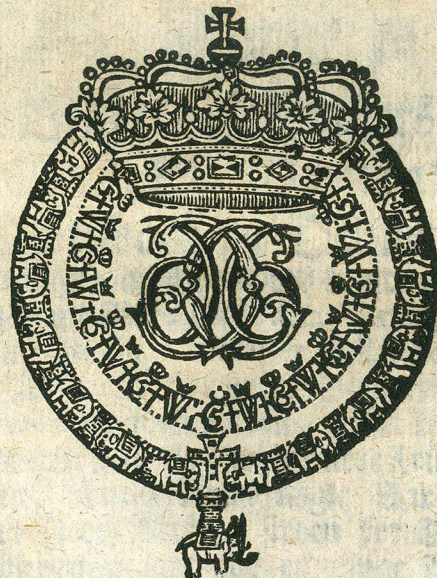

- XXX. Forordning, om Matricul-Skatten og Rytterholds-
Penge, saavel som Dre- og Fleske-Skatten udi Dan-
mark, for Aar 1736, af 5 Decembr. - - 147
- XXXI. Forordning, anlangende hvad ydermeere ved Land-
Milicien i Danmark skal i Afgt tages, den 9 Dec. - 150
- XXXII. Forordning om de Deserteurer, som i Bore Riger
og Lande nogle Midler efterlade, den 12 Dec. - 160
- XXXIII. Verordnung wegen derjenigen Deserteurs, wel-
che einige Mitteln im Lande hinterlassen, den 12 Dec. 162
- XXXIV. Anordning for dem, som herefter nye Raabber-
Blye- og Solv-haltige Erh. Gruber udi Norge vilse
antage, anlægge og bebygge, den 19 Decembr. - 164
- XXXV. Forordning, angaaende det oprettede General
Landets Oeconomie- og Commerce-Collegium,
den 30 Decembr. - - 166
- XXXVI. Verordnung, anlangend das aufgerichtete Gene-
ral Landes Oeconomie-und Commerce-Collegium,
den 30 Decembr. - - 167
- XXXVII. Approbation over de til et Blye-Værks Opta-
gelse i Aggershuus-Stift allerunderdanigst projecte-
rede Invitations Conditioner, af 7 Martii - 168
- XXXVIII. Forordning om nyere Kirke-Disciplin imod
Scandaleuse Synder, af 23 Decembr. - - 175
- XXXIX. Forordning om Lovens Skarpelse imod temere
Litigantes samt u-retvlise Dommere og Procurato-
res, af 23 Decembr. - - 178
- XL. Forordning, angaaende en Justitz-Cassés Indret-
ning, af 23 Decembr. - - 183

Kong Christian den Siettes
Allernaadigste
Forordninger
Og
Nabne Breve
for Aar 1736.

ADVENHARN,
Trykt hos Directeuren over Hans Kongel. Majestæts
og Universitets Bogtrykkerie, Johan Jørgen Høpfner.

II. Forordning, Angaaende den tilvoksende Ungdoms Con- firmation og Bekræftelse udi deres Daabes Raade.

Si Christian den Siette, af Guds Raade, Konge til Danmark og Norge, ic. ic. Giøre alle bitterligt: At saasom Vi efter god og grundig Overleggelse, som og efter nogle af Bores Biskopper efter Ordre allerunderdanigst til Os indgivne Betænkning, have fundet, at det kunde være Bore kiære og troe Undersaatter, og i sær den opvoksende Ungdom til Gavn og Opbyggelse, i Fald den alt for temmelig lang Tid siden hidset og her i Christenheden indført, ja og i mange Evangeliske Meenigheder, særdeles udi Bore egne Hertugdømmer og Herstæder allerede brugelige Børns Confirmation, eller offentlige Bekræftelse udi den dem i Daaben skienkte Raade, de Børns, nemlig, som Første Gang ville gaae til Herrens Bord, ogsaa blev introduceret og kom i Gang udi begge Bore Riger Danmark og Norge, endeel paa det man desmeere kunde forberede Ungdommen til saa Helligt et Verk, som Alterens Sacramentes Brug er, saavel som med Eftertryk opvække dem til bestandig Troeskab i den Raade, som de have annammet i Daaben, men endeel og, at man kunde erindre de fuldvorne om den Pagt, de ere traadne i mod Guld udi Daaben, og det Løfte, deres Fædere der have gjort for dem, og man paa saadan Maade kunde faae den gandske Meenighed sin Pligt alvorligen indskærpet, og kunde give dem en herlig Andledning til nogen god og frugtbarlig Opbyggelse i deres Christendom. Saa er det Bores Allernaadigste Villie og Befaling, at dette Christelige, gamle, opbyggelige og priselige Verk paa denne Maade, som her er foreskrevet

Prebet, skal indrettes udi alle Meenighederne i begge Bore Riger, og at der bestandig skal holdes derover, nemlig:

1.

Skal Børnens Confirmation og Indvielse saavel som deres offentlige Examen og Prøvelse, være en almindelig Regel og skyldig Pligt, som alle Børnene udi Meenigheden, ingen undtagen, af hvad Stand og Condition de end maatte være, skal nødvendig være bunden til, paa det ikke Persons Ansæelse skal giøre nogen Spliid udi Meenigheden.

2.

Skal ingen Børn til Confirmation blive antagen, hvilke ikke tilforne ere blevne holdne til Skole og underviste udi de nødvendige Christendoms Stykker, eller hvor der endnu ikke ere nogle offentlige Skoler blevne indrettede udi Meenigheden, der maae de dog først af Skolteren eller et andet beqvemt Menneſke være anførte til at kiende GUD, førend de til sidst af Præsten blive catechiserede, examinerede og confirmerede.

3.

Og som mange Forældre her udi ofte forglemmer deres Pligt, at de ikke i Tiidelader deres Børn undervise, saa skal Læreren udi Meenigheden vel give Agt paa, om saadanne Børn, som snart tænke til at gaae til Guds Bord, (hvilke han og i Tiide maae giøre et Register over saavidt mueligt er) af deres Forældre ere blevne holdte til Skole, og i Fald de derudi ere forsamelige, dennem da der udi opmuntre; Men i Fald de paa ingen slags Maade have villet lade deres Børn undervise, og Børnene, naar de kommer frem, blive befundne udygtige, da skal Læreren afholde dem fra Confirmationen, indtil de have faaet noget bedre Underviſning.

4.

Skal Læreren selv, ikke alleene udi de ordinaire Examinibus udi Kirken ved Spørgemaal og Siensvar fornemmelig og frem for

for andre øve den Ungdom, der fremstilles til Confirmation, men end og udi det Aar tilforn, førend han meener de vil komme, undertiden, ligesom hans Embedes Omstændigheder kand taale, lade dem komme til sig i sit Huus, for at underviise dem i deres Christendom, og det saaledes, at de ikke alleene blive anførte til at fatte den Bogstavelige Meening af de fornødenste Troes Artikler, men end og blive opmuntrede til at faae fat paa den levende Kundskab deraf, og at føre dem i Dvælske, paa det at Ungdommen kand ved det Guds Sandheder blive dem ret opvækkelig og alvorlig forestillede og indskærpede, opvækkes til at give Sandheden Rum, og de maae derved bringes til en ret Smag og Aandelig Erfaring til at efterfølge den i deres Liv og Levnet, og saa med et Ord, bringes til en sand Hiertens og Sinds Forandring.

5.

Hvad Tiden til Confirmationen angaaer, saa bliver, efter den første Kirkes Exempel, den Første Søndag efter Paaske Quasi modo geniti kaldet, dertil forordnet, men hvor Meenighederne ere store, kand endnuden Første Søndag efter Michaelis, eller og hvor Meenighederne ere overmaade store, maae ogsaa den Første Søndag efter Nvt-Aar dertil bestemmes; Og have Læreren efter sin Skionsomhed at see derhen, at ikke alt for mange blive antagne til Confirmation paa engang, og at derved meere bliver reflecteret paa deres Dugtighed, end paa deres Aar. Paa disse til Confirmationen forordnede Dage skal Præsten, den Dag Confirmationen skal forrettes, indrette sin Prædiken paa det allerførteste, saa at Guds Tieneste med Prædiken, Sang og Confirmation i alt kand være til Ende paa den ellers sædvanlige Tid, at ikke Meenigheden skal vorde opholdet, eller tage Anledning at gaae af Kirken, førend Confirmationen og all Guds Tieneste er til Ende, til hvilken Ende Vi Allernaadigst ville, at ingen Communion paa de Dage Confirmationen forrettes

rettes, skal være, men i Bores Kongelig Residentz-Stad Kiøbenhavn, og saadanne Stæder, hvor Meenighederne ere store og hvor det kunde behøves, kand da Communionen, i Stæden for til Hønmesse, paa samme Dage forrettes til Froe-Prædiken.

6.

Naar den Tid paa Aaret nærmer sig, da Confirmationen og Bekræftelsen udi Daabens Naade skal vorde foretaget, skal Forældrene i Tiide lade Læreren viide, at de have Børn, som skal til Confirmationen, men han skal lade dem komme til sig i sit Huus, at han kand erfare, hvorledes de ere grundede i deres Christendom, og dennem der udi examinere og underviise; Hvor mange Uger for Confirmationen, saadant skal skee, overlader man billig til enhver Læreres Skionsomhed, at han maae viide at rette sig efter de Omstændigheder, hans Meenighed staaer udi, og eftersom deres Trang udkræver; men i det mindste, skal saadant skee et Fierding Aar for ud, og tvende Gange i enhver Uge; Paa de Stæder, hvor ikke to eller flere Prædikerner indfalder, eller Embedes Forretninger ikke ere saa mange, kand Læreren tage Børnene om Søndagen efter Prædiken, og i Fasten efter Passions Prædiken i Ugen hjem i sit Huus, og dennem der underviise, saasom Børnene ofte ere meget langt fraværende, og de andre Dage, have deres Arbejde at forrette.

7.

Hvad Underviisningen i sig selv angaaer, da maae Læreren derved beslitte sig paa største Tydelighed og Benlighed, og at han, naar han fremsetter de Guddommelige Sandheder, da immerfort lader løbe nogle Dypvækkelser ind med til at øve sig flittig der udi, spørger Ungdommen iblant ad, om de ikke har erfaret og merket noget af den eller den Sandheds Kraft paa deres Siæle; Og ligesom han dem alle tilsammen underviser, saa bør han nu og da, tage et og andet Barn for sig i sær, og spørge det om sin Siæles Tilstand, hvad det merker hos sig af Omvendelse

vendelse og Troe, og i Fald han veed om et eller andet Barn, hvad Synder det i Sær kand være tilbøneligt til, og hvad særdeles Omstændigheder det kand staae udi, saa maae han af forbarrende Kiærlighed foreholde samme Barn sin Siæls elendige Tilstand, og enten give det Anledning til en sand Omvendelse, eller og stadfæste det udi det Gode.

8.

Skulde Læreren, efter noksom Underviisning finde, at de eller de Børn ikke vare i den Stand, at han kunde lade dem komme til Confirmation, bør han i all Venlighed forestille dem og deres Forældre saadant, overbevise dem om, og raade dem at sætte saa vigtigt Verk op til næste Tiid igien, og sagfremt de ikke vil lade sig bevæge med det Gode, da vilse dem bort, dog med den Forsigtighed, at hvad han udi dette Fald gjør, han altid er vis paa, at det kunde forsvare, saasom Barnet eller dets Forældre kand paa behørige Stæder besværges sig over Læreren, saafremt de finde sig aabenbare af hannem graverede; Men de Børn, som han finder dygtige og beqvemme, dem skal Læreren, naar det nærmer sig inod Confirmations Dagen, undervise om Confirmationens Natur, Bestaaffenhed og Vigtighed, at de nu selv skal igientage og stadfæste den Pagt, som Fadderne ved deres Daab have gjort for dem, og at de nu i disse Dage vel maae prøve sig for Herren, hvorledes de have holdet deres Daabes Pagt, og om de befinde sig i den Stand, som GUD ved Daaben haver sat dem udi, saasom de ellers ikke vare værd at komme frem for Herren og for den Christen Meenigheds Ansigt.

9.

Læreren haver 8te Dage tilforn at give Meenigheden den forestaaende Confirmation tilkiende; Men paa Confirmations Dagen skal han selv med Tiid tage Anledning udi sin Prædiken til at tale om denne Sags Vigtighed, og at opvække den gandske Meenighed til en hiertelig Forbøn for dem, som da skal vorde

con-

confirmerede, til hvilken Ende han bør selv paa Prædikestoelen paa kalde GUD, tillige med Meenigheden, udi en bevægelig Bøn.

10.

Naar Confirmationen skal angaae, da skal efter Prædiken og strax for den Gudelige Confirmations Forretning, begyndes at sanges: **I Jesu Navn skal ald vor Gierning skee! el-
ler: Kom GUD Skaber O Hellig Aand!** Derpaa lader Læreren Børnene op for Alteret, eller og han gaaer ned paa Kirke-Sulvet, og lader Drengene staae paa den eene, og Pigerne paa den anden Side, saa begynder han denne Hellige Forretning med en hiertelig Bøn, holder en kort Tale, uden vdtløstlig Harangveren, saasom hans Embede da fornemmeliger, ved Spørmaal, at give Børnene Anledning til at gjøre den gandske Meenighed reede for det Haab, som er udi dem; Men udi Overhøringen i sig selv, gaaer han enten Catechismi sem Hoved-Parter igiennem, eller han tager Saliggjørelsens Orden for sig, eller og Pœnitensens Parterne, og søger at faae dem de øvrige Troens Artier indpræntede; Herpaa gaaer han fra Barn til Barn, og ikke af Passion eller Affecter, gaaer et eeneste forbi, saasom hvert Barn maae lade Meenigheden høre, hvad det haver lært; Er der et Barn, som ikke kand svare til et eller andet Spørmaal, da gaaer han det forbi, og spørger det andet derom, som staaer næst ved, og det uden at bestæmme det andet Barn med noget Ord for Meenigheden, saasom Læreren ved dette hellige Verk, over alt maae entholde sig fra ald Parthiskhed og Persons Anseelse; Og formerker han, at Børnene ikke svare tydelig og forstaaelig nok, saa opmuntrer han dem med Sagtmodighed til at tale frit, høyt og saa Folk kand forstaae det.

11.

Naar Examen er forbi, da gaaer Læreren til Confirmationen i sig selv; Til hvilken Ende han foreholder Børnene, hvor vigtig

E 2

deres

deres Daabes Pagt er, giver dennem tilkiende, at de nu selv skal igientage det, som Fadderne ved deres Daab, forhen have tilsagt og gjort GUD Løfte om paa deres Begne, og sligt opvækker han dem til, vel at betænke; Derpaa tilspørger han enhver i Særdeleshed, om han af gandske Hierte forsager Diævelen og alt hans Bæsen og alle hans Gierninger (hvilket maae først vel forklares, hvad det haver udi sig) dernæst om han af gandske Hierte troer paa GUD Fader, Søn og Hellig Aand (efter at han først vel haver forklaret den saliggjørende Troes Natur og Egenkab) for det tredje, om han vil blive udi saadan sin Daabes Pagt indtil sin sidste salige Ende, saa maae han saadant med et tydelig Ja stadfæste og bekræfte, og give hannem sin Haand derpaa; Naar Confirmandus saadant haver gjort, legger Læreren efter Christi Exempel hans Haand paa Barnets Hoved, og gjører han omtrent saadan en kort Bøn.

Den Tre-Eenige GUD, som fordum haver antaget dig til sit Barn udi den Hellige Daab, og gjort dig til en Arving til det evige Liv, Han vilde opholde dig udi saadan din Daabes Naade, indtil din salige Ende; Han give dig Bestandighed i din Troe, din Siæl til Salighed.

Naar saadan Indvielse er skeet ved et hvert Barn, holder Læreren en kort Tale, og viiser der udi Børnene, først hvad de nu have gjort og givet GUD Løfte om, og at saadant er en Formelle Løfte for HERren, hvorudover de saa meget meere ere forpligtede til, desto troeligere og fastere at holde den fornøiede Pagt, saa og aldrig nogen Tiid at forlade den sande Evangeliske Religion, eller i deres Liv og Levnet at vige af fra de Sandheder, der udi indeholdes, hvilke de nu haver bekiendt, og foret sig til. For det andet skal Læreren opvække de kiære Børn, til en sand hiertelig Taknemmelighed imod GUD, for den Naade, som GUD dennem udi deres Daab haver ladet vederfare, og for den dem nu forleenede Kundskab om den rette Bøn til Livet, og at den-

nem

nem nu og skal vederfares Naade, at de maae annaimes iblant deres Tal, som nyder Sted ved Jesu Bord; For det tredje formaner han dennem og hiertelig til, vel at betænke deres Daabes Pagt, den de nu haver gjort Løfte paa, og at lade all Verden see og kiende, at de ere blevne GUDS BUNDS Forvante, og til den Ende at lade deres sande levende Troes, og en retskaffen Christendoms Lys skinne og lyse for all Verden, at de maae see deres gode Gierninger og prise deres Fader i Himmelen; Hvad Tiid de Confirmerte Børn derpaa kand gaae til GUDS Bord, det maae overlades deels til deres egen Attraae og Drift, deels til deres Forældres Villie, men deels ogsaa til deres Læreres Gotbefindende, og omendskjønt Læreren vel maae raade Børnene at de endnu fremdeles skulle komme i Catechisation med andre Børn, saa forundes dem dog der udi deres Frihed; Men dertil skal Læreren hiertelig formane og forbinde alle Confirmerte Børn, at de aldrig uden sand Brøvelse og Forberedelse komme frem til HERrens Bord, og at de for alting stræber efter udi Omvendelse og Bøn at bringe det dertil, at de den Første Gang maae gaae dertil med en inderlig Hiertens Bevægelse, saasom saadant vilde give en kraftig Indtryk i deres Siæle, saa længe de levede; Er der flere end en Lærere udi Meenigheden, bliver Børnene ved Confirmationen givet den Frihed, at de maae gaae til Skrifte, hos hvilken Lærere de vil; Naar denne Forretning med Børnene er til Ende, skal Læreren opmuntre den gandske Meenighed til hiertelig Taknemmelighed og Lov og Priis for den herlige og store Naade, som disse Børn er vederfaret, saavel som og til en andægtig Forbøn for disse kiære Børn, at de maae vore og blive bestandig udi alt Got; Fremdeles giver Læreren, samtlige sine Tilhørere en Opvækkelse i Samvittigheden, hvor vidt de vel har holdet det Løfte, de fordum have gjort ved deres Daab, opmuntre dem til at omvende sig, og efter Jesu Villie, at blive som Børn; Forældrene formaner han hiertelig, at de skal takke GUD for

deres Børn, at de skal styrke dennem ubi alt Got, at de skal holde dem, til at komme i den offentlige Catechisation, og altid gaae dem for med et got Exempel, og for ingen Deel med forargelige Ord og Sierninger, drive den værdige Hellig Aand, som nu hviler paa deres Børn, ud af deres Hierter, og derved blive til Siæle-Mordere. Hvorpaa han skal slutte alting med en hiertelig Bøn saaledes som efterfølger:

Ævige og Almægtige GUD vor HERRES Jesu Christi og vor Fader, af hvilken all Faderlighed kaldes i Himmene og paa Jorden; Vi bøye Knæ for Dig og tilbede Din Faderlige Kierlighed, med hvilken Du hidindtil haver elsket og herefter vil elske os. Dine Belgierninger ere flere end at vi ret kand takle dem, og større end at vi nok kand takke for dem; At vi leve, er Din Godhed, at vi have et Liv, bedre end dette i vente, er Din Misfunderhed; Du oplærer os i dette Liv til det andet, som Din Søn fortiente os, og did Din Aand beviser os; Vi vare neppe indkomne i Verden, før Du rensede os, ved Vandbadet i Ordet, af den Besmittelse, Vi bragte med os; Du lovede at være vor Fader, at annamme os, som Din Søns Brødre, Du gav os Din Hellig Aand til et Pant og Forsikkring om Din Kierlighed og den de Helliges Arvedeel, der for os er til Beste hos Dig, vi lovede derhos at forlade Din og vor Fiende, at sige alt hvad der kand være stridigt mod Din Ære og vor Salighed. Du haver holdt Dit Løfte, thi vi finde Dig en Mageløs Fader indtil denne Dag; Men hvorledes vore Løfter ere efterlevede, sligt er dig alleene best bekiendt; thi vel viide vi os at være Syndere, men du veed dog flere og større Synder med os, end vi selv viide.

Da vi forbandt os til Dig, imod at Du virkede Troen i os og gav Aanden til os, vare vi endnu spæde og u-myndige, vi vidste en engang Forskiel imellem vor højre og venstre Haand, dog var det Dig behageligt, at vi endstønt, som smaae Børn skulde komme til Dig, thi Du vilde forsikre os om den Ret, som vi af
Din

Din Naade, have til Himmeriges Rige, saafremt vi en selv forsummer sig Saliggjørelse, og gjør os u-værdige det ævige Liv.

Men som Din Godhed er uden Liige, saa er det billigt at Dig derfor skeer Taksigelse offentlig i den Meenighed, hvilken Din Søn med sit dyrebare Blod, saa dyre har betalt; Det er nødigt at hvad Dig er lovet af dem, der en selv forstoed hvad Løfter andre, paa deres Begne, gjorde, igientages af samme, naar de viide at forklare deres Hierters Tanker og desmere kunde forbinde dem til Dig Selv; Du vor GUD vinder Ære derved, thi end og den Lov, som Du bereeder Dig af de u-myndiges Mund, forsmaaer Du ikke, de bestyrkes i Troen, og bindes med des fastere Baaend til Dig; Vi opbygges ved at høre hvorledes de kunde gjøre Rede for det Haab, som er i dennem.

I sligt Ærinde have adskillige af Dine Børn, denne Dag, her været forsamlede og en alleene gotgiort, at de ere oplærde om Din Billie og Dine Belgierninger, efter Guds Ord og den u-forandrede Augsburgiske Confession, men end og have igientaget det Forbund, som af dem, i den Hellige Daab er indgaaet med Dig; Siv at deres Hierter, efter denne Dag, aldrig henfalde til nogen eller noget, uden til Dig alleene, og det som Dig er velbehageligt.

Hjælp dem at betænke hvad Naade Du, i den hellige Daab bevilste dem, da de, der vare fødte i Synden og derved fortiente Døden, blev, ved Igienfødselen, saaledes befriede fra begge Deele, at Synden kand en fordømme dem, og Døden ikke skade dem, naar de selv en vilde modtvilligen synde, og evindeligen døe; Hvor stor var en Din Godhed, der forsikrede dem om Børnenes Udkaarrelse, i hvorvel Du havde langt bedre Børn i Din eeneste ævige fødte Søn, i de hellige Engle, som alle ere Dine Børn, endstønt ikke Din Søns Brødre. Du har Lodtaget dem ved Daaben i Dine Børns Herligheds Frihed, forsikret dem om Dit Faderlige Hierte, beretriget dem til det ævige Liv og Livsens Crone, gjort dem

dem til de Helliges Medborgere og Dine Haars-Egne; Hvad større Naade kunde du yde til nogen? Hvad større Godhed kunde de ventet af Dig eller nogen.

HERRE! lær dem at betænke hvor grundløs Din Godhed er imod dem, at begræde hvor lidet de have skionnet paa saadan Din Himmelske Belgierning; Lær dem at anklage sig selv, som Overtrædere af Moders Lov, som de, hvis Hjerter Tankers Paafund haver været ond af deres Ungdom op, i det de ofte have vandret paa deres Hjertes Beye og efter deres Dyes Syn, hvor ilde end deres Hjerter og deres Dye, iblant Ben-viiste demnem; Giv dem altiid at erkende og fortryde saadanne Bilsfarelser, stridende imod Din Hellige Villie og imod deres, saa helligens til Dig gjorde Løfter.

Din Naade haver sparet demnem til denne Tiid, at de kunde, i Din Meenigheds Paahør, igientage hvad Tilfagn Du imodtog af dem, den Tiid de bleve rensede formedelst Vandbadet i Ordet, lad dem, alle deres Liges Dage, arbejnde at holde saadanne Løfter, samt med Bevæls og Frygt, for nogensinde at bryde dem, for arbejnde deres egen Saliggjærelse! Udret i dem det, at de vilde tiene Dig, som helliger deres Villie, virke og at de kunde udrette hvad Du vil og de selv bør vilde, saa forfremmer Du deres Gjerninger, og efterdi de, uden Din Søn kunde slet intet gøre, saa lad Ham blive i dem, og dem blive i Ham, at Han og de maae være Et, ligesom Du og Han er Et, paa det de ved Ham, maae kunde de hvad af dem selv i ingen Naade kunde; Bær deres Ungdoms Tugtemester, saa lade de en alleene af at gøre ilde, men lære end og, at gøre vel, saa skæ de en alleene den Forkrænkelse, der er i Verden, men legge desforuden vind paa i deres Troe at bevise alle Christelige Dig velbehagelige og dem selv best anstændige Dyder, at de maae blive hellige Templer og reene Boeliger for Din Aand, som afstøede dem i Daaben, og er steds villig at deele Sine Gaver med dem.

De

De have nu frivilligen og i alles vor Paahør, tilfagt at forsage Dievelen, ald hans Væsen og alle hans Gjerninger; Hielp at slikt gaar dem aldrig af Glemme, lad dem, med et fuldkommen Had, hade alle Dine Fiender, som deres Siæles og deres Saligheds Fiender. Forbyde Du FADER, at de nogensinde skulle give Dievelen Rum, enten at gøre hvad han vil, eller høre efter hvad han raader, thi hans Væsen er bedrageligt og strider imod deres Frelse, hans Gjerninger ere fiendige og sigte til deres Fordervelse. Lad dem ikke falde i de Fienders Haand, af hvilken Du haver forløst dem, men hielp dem at tiene Dig i Hellighed og Retsfærdighed alle deres Liges Dage; Løber end Satan, som deres Modstander, om, saa vil Du dog hindre, at han en opsluger dem; Giv dem deres Forstands oplyste Dyr, paa det hans Anslag ikke skal være dem u-bekendt! Række dem Troens Skjold, at de i samme, maae slutte hans gloende Pile! Giv dem efter Din Herligheds Rigdom, at de blive mægtelig bekræftede, formedelst Din Aand i det indvortes Menneske, at Din Søn maae boe formedelst Troen i deres Hjerter, saa er Han, som er i dem, større end den, der er i Verden og imod dem; Saa vorde de stærke, og Dit Ord bliver saa i demnem, at de overvinde den Onde.

End have de forbundet dem til at troe paa Dig, Din Søn, Din og Din Sønns Hellig Aand! Hielp dem at betale saadant deres Løfte hver Dag, at troe paa Dig af gandske Hjerter, og aldrig slippe den Troe, der eengang er overantvordet de Hellige, men følge den, som en u-røggelig og u-foranderlig og u-igienkaldeilig Sandhed, der er det evige Ligs Ord og Ben-viiser dem til det evige Liv; Lad dem kende, at de aldrig kunde gøre bedre, end give nye Algt paa samme Ord, hvilket, siden der skinner som et Lys i et mørkt Sted, saa skinner det ind i deres Hjerter til Din Sønns herlige Kundskabs Oplysning! Det oplys deres Forstand, hellige deres Villie, raadføre dem til alle deres Gjerninger! Lad det, at de har kaldet Dig Fader, minde dem om den

D

Vere,

Være, gode Børn skyldte til saa god en Fader! Det at de have tilbedet Din Søn, som er en Herre, vedligeholde den Frygt i deres Hierter, hvilken fromme Tienere bør bære for den Herre, der er Himmels og Jordens Herre! Det, at de tilbage Den Hellig Aand, minde dem, hvorledes de bør følge Hannem til at vandre i ald Sandhed og paa Dine Bøye. Lad dem derhos aldrig glemme, hvorledes de i Dag have foret og bør saaledes holde hvad de have foret, at de hver Dag bevare Din Retfærdigheds Domme.

Dine Tienere have ved Haands Paalægge, velsignet dem og indbudet Din Hellig Aand at formeere sine Gaver over dem og i dem; Herre tag aldrig Din Haand, tag aldrig Din Hellig Aand fra dem; Regiere dem som Dine Hænders Sierninger! Udrel Din Haand og styrke, hielp og forsvare dem mod alle deres Aandelige Fiender, og lad ingen rive dem af Din Haand.

De have nu erkendt Dig, offentlig for deres GUD, samt gjort at de en ere u-vidende om Dig, Din Villie og Dine Belsigter, hvorudover dem stædes Udgang til Din Søn Hellige Legeme og Hans dyrebare Blod i det Hønhædige Alterens Sacramente. Lad dem aldrig, uden vel prøvede og vel bereedte indfinde dem til sligt Saligheds Maaltid, men betænke hvad de der nyde, og hvad Udgangen vil blive, saafremt de møde der, som u værdige Gæster. I før dem selv de rette Bryllups-Klæder, danne dem saaledes, som Du vil have dem, og lad dem saa imodtage Dit Huses Gode og Din Tempels Hellige Ting, som de, der agte at leve og doe forsikrede om at lodtages i Din Himmel og Herlighed, i Din Være og Salighed; Gjør at de ikke nogen sinde glemme, hvorledes Du har givet dem et Rum i Dit Hus, et Navn bedre end Sønners og Døttres; Hielp dem hver Gang, de betræde Dine Forgaarde, at findes i Dit Hus som Dine Husegæne, samt, inden og uden for det, at kunde kiendes for Dine Sønner og Døttre; Din saliggjørende Naade tugte og oplære dem at forsage Ugudelighed, og de verdslige Begierligheder, at le-

ve tugteligen, retfærdeligen og Gudfrygteligen i denne Verden, som de, der vente og ere forvissede at lide evigligen vel i den anden; Thi naar de tænke paa Dig deres Skabere, i deres Ungdom, da vil Du tænke paa dem til det Beste her og hifset, i Tiden og i Evigheden.

Hielp os alle, saavel Gamle, som Unge, saavel Forældre, som Børn, saavel Huusbønder, som Tiende, at betænke og begræde, hvor liden Tak vi have ofret Dig, for Din Naade bevist os i den Hellige Daab, samt hvor slet vi have betalt Dig de der af os gjorde saa dyre Løfter; Din gode Hellig Aand føre os herefter til at sige alt, hvad Dig misshager, men holde fast ved Dig alene; I sær lad os aldrig, ved et ryggeløs og forargeligt Løvet ved Ord, der enten stride mod Din aabenbarede Sandhed, eller mod ald sømmelig Erbarhed, forarge nogen af de Smaa og Unge, der kand være om os; Thi da maatte vi forbolde en alene vore, men end og deres Siæles evige Fordervelse.

Strid med og for Din stridende Kirke, hvis Lemmer de ere, som denne Dag offentlig have aflagt deres Troes Bekendelse; Dit Hellige Ord, Dine Hønhædige Sacramenter blive hos os, uden ringeste Forandring, indtil Verdens Ende, at vi, ved begge Deele, maa steds komme Dig jo nærmere og nærmere.

Din Salvede Vor Allernaadigste Arve-Herre og KONGE, KONING CHRISTIAN den Siette, være og blive velsignet af Dig nu og herefter, i denne og den tilkommende Verden; Lad Ham høste Frugten, end og af denne Dags Forretning, saa at Han i alle dem, der have fornyet deres Daabes Løfte, maa finde gode og lydlige Undersaatter, som viide at enhver, der frygter GUD, skal ære Kongen.

Byd Liv og Lykke, byd Held og Hæder, byd alt Dit Gode at være hos og over Hendes Majestæt Vor Allernaadigste Dronning SOPHIA MAGDALENA, Hendes Bøye stadfæstes i Din Frygt!

Din Villie være Hendes Majestæts Villie, og lad aldrig af at give Hende nye Beviis paa Din Guddommelig Kierlighed.

Hans Kongelig Høyhed Vor Naadigste Arve-Prince og Herre Prince FRIDERICH, samt begge de Kongelige PRINCESSEER finde hver Trin, de gaar, Dig som Ledsgære og Din Miskundhed, som Bestiirmelse; Voe Du i Deres Hjerter og lad Dem hvile i Dine Arme.

Gjør vel imod det gandske Kongelige Arve-Huus, forleene Det med Din Naade, og formeere Dine Belsignelser over Det!

Antag Dig den gandske Christenhed! Handthæve og forsvare disse Riger og Lande, samt hver Indbyggere i dem; Giv os Fred trindt omkring, men fornemmelig Fred med DJS! Bevar os fra smitsom Syge, men i sær, fra den Synd, der besmitter vore Siæle! Deel Brødet ud til alle Hungriges Munde, Giv Trøsten ind i alle Bedrøvedes Hjerter! Din Haand værge alle Enker, Faderløse og Forladte; Dit Øye gaar for de Reisende! Din Belsignelse følge de Handterende! Dit Hellige Ord omvende Syndere! Din uendelig Barmhertighed benaade de Omvendte! Gjør at de Syges Siæle maa lide vel og viis de i Troen Døendes sidste Suk, Bevæn til Dit Herte! Giv os alle mere end vi have bedet om, samt meere end vi forstaae at bede om, Bevar og vor gandske Aand og Siæl og Legeme ustraffelike indtil vor HERRES Jesu Christi Tilkommelse! Amen i Jesu Navn Amen.

Og derpaa Fader Vor! og HERRENS Belsignelse; Og efter at samme Hellige Forretning saaledes er til Ende, sanges: Mit Barn frygt Den sande GUD! eller: GUD Fader udi Himmerig Sin Villie Han os kiendte; Derpaa læses af Degnen den sædvanlige Bøn i Chors-Døren, hvormed den heele Gudsstieneste for den Gang bliver besluttet og skal være til Ende.

Hvad Lærerne angaaer, som Confirmationen skal forrette; Saa skal Forældrene paa saadanne Steder, hvor der findes meere, end som een Lærere (thi hvor der ikkun er een Lærere, der beholder han Examen og Confirmation) have den Frihed, at de maa sende deres Børn til hvilken Lærere de vil, den samme underviser nu Børnene hiemme i sit Huus; men ved Confirmationen examinerer enhver Lærere sine Børn, som han haver underviist, og det efter den Orden, som er imellem dem i Henseende til deres Embeder, den eene lader den anden have Tiid dertil, den eene confirmerer eengang, den anden en anden gang; Paa de Steder, hvor det hidindtil har været brugeligt, at give noget for deres Examen, som Første Gang vil gaar til Guld's Bord, der maa endnu fremdeles enhver Lærere beholde dette for sit Urbød, dog saaledes, at de fattige vorde forstaaede; Men paa saadanne Steder, hvor sligt ikke hidindtil har været brugeligt, maa Meenigheden ikke med nogen nye Paalag vorde bebyrdet; Og det, som i Almindelighed er at merke, er dette, at denne Hellige Forretning skal Lærere udi alle Omstændigheder indrette til Meenighedens Opbyggelse; Men Tilhørere med hellig Andagt omgaaes den; Hvorefter de Bedkommende sig allerunderdanigst haver at rette, en gjørendes herimod, eftersom forskrevet staar, Hinder eller Forsang i nogen Naade, under Vor Hyldest og Naade; Og hyde og befale Vi hermed Vores Statholder i Bort Rige Norge, Grever, Stift-Befalingsmænd, Friherrer, Biskopper, Amtmænd, Landsdommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemeistere og Raad, Fogder og alle andre, som denne Vores Forordning under Bort Cancellie-Seigl tilstillet vorder, at de den paa behørig Steder saavel som og af Prædikestoolene til alles Efterretning strax lader læse og forkynde. Givet paa Bort Slot Friderichsberg den 13 Januarii Anno 1736.

Under Vor Kongelig Haand og Signet.

Christian R.